

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про електроенергетику

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 1, ст.1)

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

N 1812-III (1812-14) від 08.06.2000, ВВР, 2000, N 38, ст.319
N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000, ВВР, 2000, N 38, ст.321
N 2921-III (2921-14) від 10.01.2002, ВВР, 2002, N 16, ст.114
N 741-IV (741-15) від 15.05.2003, ВВР, 2003, N 29, ст.231
N 747-IV (747-15) від 15.05.2003, ВВР, 2003, N 29, ст.236
N 982-IV (982-15) від 19.06.2003, ВВР, 2003, N 52, ст.378
N 1158-IV (1158-15) від 11.09.2003, ВВР, 2004, N 8, ст.67
N 1294-IV (1294-15) від 20.11.2003, ВВР, 2004, N 13, ст.181
N 1330-IV (1330-15) від 25.11.2003, ВВР, 2004, N 15, ст.210
N 2229-IV (2229-15) від 14.12.2004, ВВР, 2005, N 4, ст.103
N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
N 2352-IV (2352-15) від 18.01.2005, ВВР, 2005, N 10, ст.190
N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19, ст.267
N 2509-IV (2509-15) від 05.04.2005, ВВР, 2005, N 20, ст.278
N 2598-IV (2598-15) від 31.05.2005, ВВР, 2005, N 27, ст.359
N 2633-IV (2633-15) від 02.06.2005, ВВР, 2005, N 28, ст.373
N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005, ВВР, 2005, N 33, ст.428
N 2711-IV (2711-15) від 23.06.2005, ВВР, 2005, N 33, ст.430
N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005, ВВР, 2006, N 9, N 10-11, ст.96
N 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.184
N 232-V (232-16) від 05.10.2006, ВВР, 2006, N 49, ст.486
N 489-V (489-16) від 19.12.2006, ВВР, 2007, N 7-8, ст.66
N 997-V (997-16) від 27.04.2007, ВВР, 2007, N 33, ст.440
N 107-VI (107-17) від 28.12.2007, ВВР, 2008, N 5-6, N 7-8, ст.78 }

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду
N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

N 309-VI (309-17) від 03.06.2008, ВВР, 2008, N 27-28, ст.253
N 601-VI (601-17) від 25.09.2008, ВВР, 2009, N 13, ст.155
N 800-VI (800-17) від 25.12.2008, ВВР, 2009, N 19, ст.257
N 1164-VI (1164-17) від 19.03.2009, ВВР, 2009, N 31, ст.457
N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009, ВВР, 2009, N 32-33, ст.496
N 1565-VI (1565-17) від 17.11.2009, ВВР, 2010, N 1, ст.3
N 2388-VI (2388-17) від 01.07.2010, ВВР, 2010, N 37, ст.496
N 2799-VI (2799-17) від 17.12.2010, ВВР, 2010, N 25, ст.186
N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011, ВВР, 2011, N 39, ст.390
N 3486-VI (3486-17) від 03.06.2011, ВВР, 2012, N 4, ст.12
N 3549-VI (3549-17) від 17.06.2011, ВВР, 2012, N 5, ст.29
N 3610-VI (3610-17) від 07.07.2011, ВВР, 2012, N 7, ст.53
N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011, ВВР, 2012, N 22, ст.210
N 4065-VI (4065-17) від 18.11.2011, ВВР, 2012, N 27, ст.280
N 4220-VI (4220-17) від 22.12.2011, ВВР, 2012, N 29, ст.345
N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012, ВВР, 2013, N 22, ст.214
N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012, ВВР, 2013, N 28, ст.301
N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012

N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

{ У тексті Закону слова "розподільчі рахунки" та "розподільчий рахунок" в усіх відмінках замінено відповідно словами "поточні рахунки із спеціальним режимом використання" та "поточний рахунок із спеціальним режимом використання" у відповідних відмінках згідно із Законом N 2921-III (2921-14) від 10.01.2002 }

{ У тексті Закону слова "Національна комісія регулювання електроенергетики України" в усіх відмінках замінено словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" у відповідному відмінку згідно із Законом N 3610-VI (3610-17) від 07.07.2011 }

{ У тексті Закону слово "підприємницька" в усіх відмінках замінено словом "господарська" у відповідному відмінку згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

{ У тексті Закону слова "центральный орган виконавчої влади з державного енергетичного нагляду" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики" у відповідному відмінку, слова "центральный орган виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці" та "центральні органи виконавчої влади, що здійснюють управління в електроенергетиці" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі" у відповідному відмінку згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади діяльності в електроенергетиці і регулює відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергії, забезпеченням енергетичної безпеки України, конкуренцією та захистом прав споживачів і працівників галузі.

Р о з д і л І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

виробництво електричної енергії - господарська діяльність, пов'язана з перетворенням енергетичних ресурсів будь-якого походження, у тому числі альтернативних джерел енергії, на електричну енергію за допомогою технічних засобів з метою її продажу на підставі договору; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі

електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

енергія - електрична чи теплова енергія, що виробляється на об'єктах електроенергетики і є товарною продукцією, призначеною для купівлі-продажу;

електроенергетика - галузь економіки України, що забезпечує споживачів енергією;

електроустановка - комплекс взаємопов'язаних устаткування і споруд, що призначаються для виробництва або перетворення, передачі, розподілу чи споживання електричної енергії; { Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

енергетична безпека - стан електроенергетики, який гарантує технічно та економічно безпечне задоволення поточних і перспективних потреб споживачів в енергії та охорону навколишнього природного середовища;

енергогенеруючі компанії - учасники оптового ринку електричної енергії України, які володіють чи користуються генеруючими потужностями, виробляють та продають електричну енергію;

енергопостачальники - учасники оптового ринку електричної енергії України, які купують електричну енергію на цьому ринку з метою її продажу та/або постачання споживачам або з метою її експорту; { Абзац статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1164-VI (1164-17) від 19.03.2009, N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

магістральна електрична мережа - електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії від виробника до пунктів підключення місцевих (локальних) мереж;

магістральна теплова мережа - комплекс трубопроводів і насосних станцій, що забезпечує передачу гарячої води та пари від електричних станцій та котелень до місцевої (локальної) теплової мережі;

мережа (електрична чи теплова) - сукупність енергетичних і трубопровідних установок для передачі та розподілу електричної енергії, гарячої води та пари;

міждержавна електрична мережа - електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії між державами;

місцева (локальна) електрична мережа - приєднана електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії від магістральної електричної мережі до споживача; { Абзац статті 1 в редакції Закону N 997-V (997-16) від 27.04.2007 }

нормативний документ - норми, правила, інструкції та стандарти, прийняті та зареєстровані в порядку, встановленому законодавством, щодо забезпечення належного технічного стану електричних, теплових, тепловикористальних установок та мереж; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в

системі центральних органів виконавчої влади }

об'єднана енергетична система України - сукупність електростанцій, електричних і теплових мереж, інших об'єктів електроенергетики, які об'єднані спільним режимом виробництва, передачі та розподілу електричної і теплової енергії при централізованому управлінні цим режимом;

об'єкт електроенергетики - електрична станція (крім ядерної частини атомної електричної станції), електрична підстанція, електрична мережа, підключені до об'єднаної енергетичної системи України, а також котельня, підключена до магістральної теплової мережі, магістральна тепла мережа;

оптовий ринок електричної енергії України - ринок, що створюється суб'єктами господарської діяльності для купівлі-продажу електричної енергії на підставі договору;

передача електричної енергії - господарська діяльність, пов'язана з транспортуванням електричної енергії за допомогою електричних мереж на підставі договору; { Абзац статті 1 в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

постачання електричної енергії - господарська діяльність, пов'язана з наданням електричної енергії споживачеві за допомогою технічних засобів передачі та розподілу електричної енергії на підставі договору; { Абзац статті 1 в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

споживачі енергії - суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи, що використовують енергію для власних потреб на підставі договору про її продаж та купівлю;

суб'єкти електроенергетики - суб'єкти господарської діяльності незалежно від їх відомчої належності та форм власності, що займаються виробництвом, передачею, постачанням електричної енергії та теплової енергії при централізованому теплопостачанні;

учасники оптового ринку електричної енергії України - суб'єкти господарської діяльності, які продають та купують електричну енергію на оптовому ринку електричної енергії України на підставі договору;

централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління - оперативне управління об'єднаною енергетичною системою України із забезпеченням надійного і безперебійного, з додержанням вимог енергетичної безпеки, постачання електричної енергії споживачам;

граничні показники - це визначені в умовах і правилах здійснення господарської діяльності з виробництва електричної енергії величина встановленої потужності електростанції або обсяг річного відпуску нею електричної енергії в об'єднану енергетичну систему України, вище яких продаж електричної енергії має здійснюватися на оптовому ринку;

надзвичайна ситуація в державі - це ситуація, при якій спрацьовується запас палива на об'єктах електроенергетики нижче

встановлених нормативів або спрацьовується запас води у водосховищах нижче встановлених екологічних вимог;

поточні рахунки із спеціальним режимом використання оптового ринку електричної енергії (далі - поточні рахунки із спеціальним режимом використання) - рахунки суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють постачання електричної енергії на закріпленій території та оптове постачання електричної енергії, відкриті в уповноваженому банку і призначені виключно для накопичення коштів, отриманих за електричну енергію від споживачів, та розрахунків з учасниками оптового ринку електричної енергії; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

алгоритм оптового ринку електричної енергії - порядок розподілу уповноваженим банком коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання без платіжних доручень, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

оптове постачання електричної енергії - купівля електричної енергії, формування її оптової ціни та продаж електричної енергії за оптовою ціною енергопостачальникам; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

{ Дію абзацу статті 1 зупинено на 2005 рік щодо визначення уповноваженого банку для обслуговування поточних рахунків із спеціальним режимом використання учасників оптового ринку електричної енергії в частині проведення розрахунків, визначених статтею 35 Закону N 2285-IV (2285-15) згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005 } уповноважений банк - визначена Кабінетом Міністрів України разом з Національним банком України банківська установа, яка обслуговує поточні рахунки із спеціальним режимом використання учасників оптового ринку електричної енергії; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

заборонена зона гідроелектротехнічних споруд - земельна ділянка, яка прилягає до основної огорожі з внутрішньої сторони території гідроелектротехнічної споруди, обладнана інженерно-технічними засобами та позначена попереджувальними знаками, а також ділянка водної акваторії верхнього і нижнього б'єфів на відстані 500 метрів від греблі гідроелектростанції, позначена знаками, які попереджають про заборону доступу на її територію сторонніх осіб, суден та плавучих об'єктів; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1330-IV (1330-15) від 25.11.2003)

контрольована зона гідроелектротехнічних споруд - позначена попереджувальними знаками територія бетонних та земельних гребель гідроелектротехнічних споруд і земельних ділянок, розташованих між водосховищами і дренажними каналами; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1330-IV (1330-15) від 25.11.2003)

особливо важливі об'єкти електроенергетики - об'єкти, які забезпечують стає функціонування об'єднаної енергетичної системи України, руйнація або пошкодження яких призведе до порушення електропостачання господарюючих суб'єктів і населення, можливих людських жертв і значних матеріальних збитків; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 1330-IV (1330-15) від 25.11.2003)

екологічна броня електропостачання споживача - мінімальний рівень споживання електричної енергії споживачем (крім населення), який забезпечує передумови для запобігання виникненню надзвичайних

ситуацій техногенного та природного характеру; (Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

"зелений" тариф - спеціальний тариф, за яким закупається електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблена лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями); { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 601-VI (601-17) від 25.09.2008; в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

мікрогідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої не перевищує 200 кВт; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

мінігідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 200 кВт, але не перевищує 1 МВт; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

мала гідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 1 МВт, але не перевищує 10 МВт; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 601-VI (601-17) від 25.09.2008; в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

вітрова електроустановка - електрична установка, що перетворює кінетичну енергію вітру на електричну енергію; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

вітрова електростанція - група вітрових електричних установок або окрема вітрова електроустановка, устаткування і споруди, розташовані на одній території, які функціонально зв'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для вироблення електроенергії шляхом перетворення кінетичної енергії вітру в електричну енергію; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

черга будівництва електричної станції - група електричних установок або окрема установка, устаткування і споруди, розташовані на одній території, які функціонально зв'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для вироблення електроенергії, що відповідно до проектної документації на будівництво є визначеною частиною об'єкта електроенергетики. Черга будівництва електричної станції може складатися з пускових комплексів; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

гарантія походження електричної енергії - документ, виданий органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, на запит виробника електричної енергії, який підтверджує, що частка або визначена кількість електричної енергії вироблена з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями); { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

надзвичайна ситуація в об'єднаній енергетичній системі України - ситуація, за якої виникає загроза порушення режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України або її окремих частин, зокрема, внаслідок дефіциту електричної енергії та/або потужності, зниження частоти нижче гранично допустимих меж, порушення режиму допустимих перетоків і перевантаження мережевих елементів, зниження напруги в контрольних точках енергосистеми до аварійного рівня; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

допоміжні заходи із забезпечення сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України - комплекс робіт з контролю за технічним станом та організацією експлуатації енергетичного обладнання, з розроблення та впровадження протиаварійних заходів, з розроблення нормативних документів, науково-дослідних та проектно-конструкторських рішень; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

операційна безпека функціонування об'єднаної енергетичної системи України - здатність об'єднаної енергетичної системи України забезпечити її надійне функціонування з нормативними показниками якості послуг з електропостачання у звичайних умовах та в умовах надзвичайних ситуацій. { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

електропередавальна організація - суб'єкт господарювання, який здійснює підприємницьку діяльність з передачі електричної енергії відповідно до ліцензії; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

місце приєднання (точка приєднання) електроустановки - існуюча або запроєктована межа балансової належності електроустановок споживача або замовника; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

місце забезпечення (точка забезпечення) потужності (замовленої до приєднання) - місце (точка) в існуючих електричних мережах електропередавальної організації, від якого електропередавальна організація забезпечує розвиток електричних мереж з метою приєднання електроустановки замовника відповідної потужності або приєднання генеруючих потужностей; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

приєднання електроустановки (далі - приєднання) - надання електропередавальною організацією послуги замовнику із створення технічної можливості для передачі (прийняття) в місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж електропередавальної організації (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

розвиток електричних мереж - нове будівництво, реконструкція або технічне переоснащення об'єктів електроенергетики; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

стандартне приєднання - приєднання електроустановки (крім електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії) замовника до діючих мереж електропередавальної організації на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання, яке диференціюється за ступенями потужності: перший ступінь - до 16 кВт включно;

другий ступінь - від 16 кВт до 50 кВт включно; третій ступінь - від 50 кВт до 160 кВт включно; { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

ставка плати за стандартне приєднання - середнє значення вартості послуги з приєднання 1 кВт потужності, що встановлюється за диференційованими ступенями потужності на певний строк для Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя згідно з методикою розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж. { Статтю 1 доповнено абзацом згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Стаття 2. Сфера дії Закону

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергії, державним наглядом за безпечним виконанням робіт на об'єктах електроенергетики незалежно від форм власності, безпечною експлуатацією енергетичного обладнання і державним наглядом за режимами споживання електричної і теплової енергії.

Стаття 3. Законодавство про електроенергетику

Відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергії, регулюються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Особливості регулювання відносин в електроенергетиці

Регулювання відносин в електроенергетиці має особливості, визначені цим Законом. Ці особливості викликані об'єктивними умовами функціонування галузі:

постійним і безперервним збалансуванням виробництва і споживання електричної енергії, для забезпечення якого встановлюється єдине диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України;

централізованим теплопостачанням споживачів теплоелектроцентралями і котельнями, які входять до об'єднаної енергетичної системи України.

Стаття 5. Державна політика в електроенергетиці

Державна політика в електроенергетиці базується на таких принципах:

державне регулювання діяльності в електроенергетиці; створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики;

забезпечення раціонального споживання палива і енергії;

додержання єдиних державних норм, правил і стандартів усіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергії;

створення умов для розвитку і підвищення технічного рівня електроенергетики;

підвищення екологічної безпеки об'єктів електроенергетики;

забезпечення захисту прав та інтересів споживачів енергії;

збереження цілісності та забезпечення надійного і ефективного функціонування об'єднаної енергетичної системи України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею;

сприяння розвитку конкурентних відносин на ринку електричної енергії;

забезпечення підготовки кадрів високої кваліфікації для електроенергетики;

створення умов для перспективних наукових досліджень;

забезпечення стабільного фінансового стану електроенергетики;

забезпечення відповідальності енергопостачальників та

споживачів;

сприяння розвитку альтернативної енергетики як екологічно чистої і безпальної підгалузі енергетики шляхом встановлення "зеленого" тарифу та оплати електростанціям, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), всієї виробленої ними електричної енергії в повному обсязі у грошовій формі, без застосування будь-яких видів заліків погашення заборгованості із розрахунків за електроенергію. { Статтю 5 доповнено абзацом згідно із Законом N 1812-III (1812-14) від 08.06.2000; в редакції Закону N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Стаття 6. Право власності в електроенергетиці

Об'єкти електроенергетики можуть перебувати у різних формах власності. Перелік об'єктів електроенергетики, які не підлягають приватизації, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

Приватизація об'єктів електроенергетики здійснюється відповідно до законодавства України про приватизацію.

У разі приватизації об'єктів електроенергетики Кабінет Міністрів України за поданням Фонду державного майна України приймає рішення про закріплення у державній власності пакета акцій акціонерних товариств, створених на базі об'єктів електроенергетики.

Не підлягає приватизації майно, що забезпечує цілісність об'єднаної енергетичної системи України та централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, магістральні і міждержавні електричні мережі, а також майно наукових установ загальнодержавного значення.

Стаття 7. Норми, правила і стандарти в електроенергетиці

Проектування, будівництво, введення в експлуатацію, експлуатація, виведення з експлуатації об'єктів електроенергетики, систем диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, інших об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України, регламентуються нормативно-правовими актами, обов'язковими для виконання всіма суб'єктами електроенергетики.

З метою забезпечення надійного (безперебійного) постачання споживачам електричної енергії як складової енергетичної безпеки України запроваджуються стандарти операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України та показники якості послуг з електропостачання.

{ Статтю 7 доповнено частиною другою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Стандарти операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України встановлюють положення щодо:

забезпечення надійності електричних мереж і зв'язків між об'єднаною енергетичною системою України та енергетичними системами інших держав;

планування розвитку магістральних та міждержавних електричних мереж;

визначення технічних параметрів експлуатації обладнання електричних мереж та переліку допоміжних заходів із забезпечення

сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України.
{ Статтю 7 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 5066-VI
(5066-17) від 05.07.2012 }

Стандарти операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, за погодженням з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, здійснює моніторинг за дотриманням стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України.
{ Статтю 7 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Показники якості послуг з електропостачання визначають рівень надійності електропостачання та комерційної якості надання послуг.
{ Статтю 7 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Р о з д і л ІІ

КОМПЕТЕНЦІЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ

Стаття 8. Державне управління в електроенергетиці

Державне управління в електроенергетиці здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.
{ Частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України, не пізніше 31 березня кожного року надає Верховній Раді України звіт про стан альтернативної енергетики та ефективність заходів стимулювання її розвитку, передбачених цим Законом.
{ Статтю 8 доповнено частиною другою згідно із Законом N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009 }

Стаття 9. Державний нагляд (контроль) в електроенергетиці

Державний нагляд (контроль) в електроенергетиці здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики.

Предметом державного нагляду (контролю) в електроенергетиці є господарська діяльність, пов'язана з виробництвом, передачею та постачанням енергії, а також з використанням енергії для власних потреб суб'єктами електроенергетики та споживачами енергії в частині технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічної експлуатації енергетичного обладнання споживачів енергії та суб'єктів електроенергетики, випробування та ремонту енергоустановок і мереж, режимів постачання та споживання електричної і теплової енергії, виконання робіт з проектування енергоустановок і мереж.

Способом здійснення державного нагляду (контролю) в електроенергетиці є проведення центральним органом виконавчої

влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування щодо енергетичного обладнання суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії у порядку, визначеному Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (877-16).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики здійснює державний нагляд (контроль) за електричними, тепловими, тепловикористальними установками і мережами суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії щодо дотримання вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання споживачів енергії та суб'єктів електроенергетики, випробування та ремонту енергоустановок і мереж, режимів постачання та споживання електричної і теплової енергії, виконання робіт з проектування енергоустановок і мереж та підтвердження їх готовності до роботи, що є допоміжними заходами для забезпечення сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики під час здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) має право:

вимагати від суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії усунення виявлених порушень вимог законодавства;

видавати суб'єктам електроенергетики та споживачам енергії обов'язкові для виконання розпорядження щодо усунення порушень вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання;

зупиняти експлуатацію електричних, теплових, тепловикористальних установок та мереж через їх незадовільний технічний стан та/або організацію їх експлуатації шляхом видання споживачам електричної та теплової енергії та суб'єктам електроенергетики вмотивованого письмового рішення посадової особи, уповноваженої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики щодо неприпустимості продовження такої експлуатації. Підставою для такого зупинення є загроза життю або здоров'ю працівників і населення або наявність передумов для виникнення надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру; { Абзац четвертий частини п'ятої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

застосовувати відповідно до цього Закону штрафні санкції до суб'єктів господарювання за правопорушення в електроенергетиці;

одержувати на письмовий запит безоплатно відповідно до законодавства необхідні для виконання покладених на нього завдань інформацію, пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час здійснення державного нагляду (контролю). Зазначений письмовий запит повинен містити вичерпний перелік інформації, пояснень, довідок тощо, які підлягають наданню у відповідь на запит, та посилання на нормативно-правові акти, з метою виконання яких здійснюється збір інформації;

вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного енергетичного нагляду (контролю);

приймати рішення про відбір зразків частин енергетичного обладнання у разі його пошкодження та призначати експертизу

енергетичних об'єктів і технічну діагностику енергетичного обладнання (його окремих частин);

надавати суб'єктам електроенергетики та споживачам енергії консультативну допомогу з питань, що належать до його компетенції, та розглядати спірні питання, що виникають між суб'єктами електроенергетики та споживачами енергії;

фіксувати процес проведення заходу чи кожну окрему дію за допомогою засобів аудіо- та відеотехніки.

Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії за письмовим зверненням заявника надає висновок щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання.

{ Статтю 9 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Інспектори з державного енергетичного нагляду мають право:

доступу в установленому законом порядку до електричних, теплових, тепловикористальних установок та мереж суб'єктів електроенергетики і споживачів енергії - суб'єктів господарської діяльності для перевірки додержання вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання і мереж суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії, одержувати в установленому законом порядку від посадових осіб суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії інформацію про виконання вимог таких документів;

видавати суб'єктам електроенергетики та споживачам енергії обов'язкові для виконання приписи щодо усунення порушень вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії, теплових, тепловикористальних установок та мереж, а також стосовно приведення технічного стану електричних, теплових, тепловикористальних установок та мереж, засобів обліку, контролю і регулювання виробництва, постачання та споживання енергії, організації їх експлуатації у відповідність із вимогами нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання споживачів енергії, теплових, тепловикористальних установок та мереж;

складати в установленому законом порядку протоколи про адміністративні правопорушення та розглядати справи про адміністративні правопорушення;

вносити керівникам суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії - суб'єктів господарської діяльності або їх уповноваженим представникам подання про усунення від виконання обов'язків відповідальної за електричне і теплове господарство посадової особи електротехнічного (теплотехнічного) профілю, дії чи бездіяльність якої призвели до порушення вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання споживачів енергії, теплових, тепловикористальних установок та мереж, або яка не пройшла в установленому порядку перевірку знань правил технічної експлуатації енергоустановок;

вимагати від суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії додержання встановлених нормативно-правовими актами режимів постачання та споживання енергії;

опломбовувати в установленому порядку електричні та теплові установки, енергопостачання яких обмежується або припиняється згідно з вмотивованим письмовим рішенням посадової особи, уповноваженої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики у разі загрози життю або здоров'ю працівників і населення або наявності передумов для виникнення надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру; { Абзац сьомий частини статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

одержувати безоплатно відповідно до законодавства від суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань;

фіксувати процес проведення заходу чи кожен окрему дію за допомогою засобів аудіо- та відеотехніки.

{ Стаття 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005; в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

Стаття 10. Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у відносинах із суб'єктами електроенергетики

До повноважень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у відносинах із суб'єктами електроенергетики належать:

погодження питань розміщення на підпорядкованій їм території об'єктів електроенергетики виходячи з інтересів територіальної громади;

участь у розробці комплексних планів постачання енергії споживачам на підпорядкованій їм території;

участь у розробці і реалізації системи заходів щодо роботи об'єктів електроенергетики у надзвичайних умовах;

регулювання тарифів на теплову енергію відповідно до Закону;

сприяння розвитку енергетики в регіоні.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування не мають права втручатися в оперативне регулювання режимів енергоспоживання.

Р о з д і л III

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ

Стаття 11. Державне регулювання діяльності в електроенергетиці

Державне регулювання діяльності в електроенергетиці провадиться шляхом надання ліцензій на здійснення окремих видів діяльності в електроенергетиці, формування тарифної політики, встановлення порядку здійснення контролю за діяльністю суб'єктів електроенергетики, інших учасників оптового ринку електричної енергії та відповідальності за порушення ними умов і правил здійснення діяльності на оптовому ринку електричної енергії.

(Частина перша статті 11 в редакції Закону N 1821-III (1821-14)
від 22.06.2000)

Органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, регулює діяльність суб'єктів природних монополій у сфері електроенергетики та господарюючих суб'єктів, які діють на суміжних ринках, а також виконує інші функції відповідно до законодавства.

Порядок організації діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, визначається Законом України "Про природні монополії" (1682-14).
{ Статтю 11 доповнено частиною згідно із Законом N 2388-VI (2388-17) від 01.07.2010; в редакції Закону N 3610-VI (3610-17) від 07.07.2011 }

Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій у сфері електроенергетики визначаються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 12. Основні завдання та повноваження національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики

Основними завданнями національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, є:

участь у формуванні та забезпеченні реалізації єдиної державної політики щодо розвитку та функціонування оптового ринку електроенергії України;

державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в електроенергетиці;

сприяння конкуренції у сфері виробництва та постачання електричної енергії;

забезпечення проведення цінової та тарифної політики в електроенергетиці;

захист прав споживачів електричної і теплової енергії;

розроблення та затвердження правил користування електричною енергією;

розроблення та затвердження порядку проведення аукціону щодо доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України (z1920-12); { Частину першу статті 12 доповнено абзацом згідно із Законом N 1164-VI (1164-17) від 19.03.2009 }

видача суб'єктам господарської діяльності ліцензій на виробництво, передачу та постачання електричної енергії;

розроблення та затвердження правил приєднання електроустановок до електричних мереж (z0236-13), типових форм договорів про приєднання, типових форм технічних умов, методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж (z0339-13) та порядку фінансування послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж (z2043-13); { Частину першу статті 12 доповнено абзацом згідно із Законом N 800-VI (800-17) від 25.12.2008; в редакції Закону N 5021-VI (5021-17)

від 22.06.2012 }

контроль за додержанням ліцензіатами умов та правил здійснення ліцензованої діяльності і застосування до них відповідних санкцій за їх порушення; (Абзац частини першої статті 12 в редакції Закону N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

формування та ведення реєстру об'єктів електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій). { Частину першу статті 12 доповнено абзацом згідно із Законом N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

розроблення і затвердження показників якості послуг з електропостачання за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, та здійснення моніторингу за їх дотриманням. { Частину першу статті 12 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до покладених на неї завдань:

бере участь у регулюванні платіжно-розрахункових відносин оптового ринку електроенергії;

забезпечує реалізацію державної політики щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, у тому числі шляхом погодження договорів на купівлю такої електроенергії оптовим ринком електричної енергії України на підтвердження державних гарантій, встановлених законом; { Частину другу статті 12 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 3486-VI (3486-17) від 03.06.2011 }

встановлює обмеження щодо суміщення видів діяльності суб'єктами господарської діяльності;

визначає відповідність ліквідації, реорганізації у формі злиття, приєднання, участі в об'єднаннях, а також придбання або відчуження більше двадцяти п'яти відсотків часток (акцій, паїв) активів суб'єктів господарської діяльності умовам та правилам здійснення ліцензованої діяльності;

розглядає справи про порушення умов ліцензій і за результатами розгляду приймає рішення в межах своєї компетенції;

застосовує адміністративні стягнення до посадових осіб та майнові санкції до суб'єктів електроенергетики, інших учасників оптового ринку електричної енергії з урахуванням активних впорядкованих дій щодо забезпечення стабільного фінансового становища електроенергетики та захисту прав споживачів; { Абзац частини другої статті 12 в редакції Закону N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000 }

здійснює безперешкодно перевірки дотримання умов ліцензованої діяльності.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, під час схвалення інвестиційних програм та джерел їх фінансування для електропередавальних організацій враховує вартість послуг з приєднання генеруючих потужностей, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, згідно з порядком фінансування послуг з приєднання

електроустановок до електричних мереж.

{ Статтю 12 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009; в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, щорічно оприлюднює інформацію щодо витрат на приєднання до електричних мереж об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії.

{ Статтю 12 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Стаття 13. Ліцензування діяльності в електроенергетиці

Діяльність з виробництва, передачі та постачання електричної енергії в Україні здійснюється за умови отримання відповідної ліцензії.

(Частина перша статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006)

Ліцензія на здійснення діяльності з виробництва, передачі та постачання електричної енергії видається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

(Частина друга статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006)

Ліцензія видається окремо на кожний вид діяльності відповідно до інструкції, умов і правил здійснення окремих видів діяльності, що затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Діяльність з виробництва електричної енергії суб'єктів господарювання без ліцензії дозволяється, якщо величина встановленої потужності чи відпуск електричної енергії менші за показники, визначені в умовах і правилах здійснення господарської діяльності з виробництва електричної енергії.

Енергопостачальникам, до складу яких входять теплоелектроцентралі, видаються ліцензії на види діяльності в електроенергетиці з урахуванням спеціальних умов щодо першочергового забезпечення потреб споживачів тепла території здійснення ліцензованої діяльності.

Інвестиційні програми ліцензіатів із передачі та постачання електричної енергії підлягають погодженню центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

{ Статтю 13 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Р о з д і л IV

ЕКОНОМІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ

Стаття 14. Управління та розвиток об'єднаної енергетичної системи України

{ Назва статті 14 в редакції Закону N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

В електроенергетиці України діє єдина централізована диспетчерська система оперативно-технологічного управління виробництвом, передачею та постачанням електричної енергії. Функції диспетчерського (оперативно-технологічного) управління

об'єднаною енергетичною системою України виконує державне підприємство, яке визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі. Централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління поширюється на суб'єкти господарської діяльності, об'єкти електроенергетики яких підключені до об'єднаної енергетичної системи України.

Структуру державного підприємства, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, визначає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.
{ Частина друга статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління передбачає:

планування та оперативне управління потужностями електростанцій України з урахуванням режимів централізованого теплопостачання;

планування та контроль за додержанням режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України;

запобігання аварійним ситуаціям або надзвичайним ситуаціям в об'єднаній енергетичній системі України і ліквідацію їх наслідків шляхом підтримки необхідного балансу потужності та енергії, застосування допоміжних заходів із забезпечення сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України та її паралельної роботи з енергетичними системами інших держав; { Абзац четвертий частини третьої в редакції Закону N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

розроблення і здійснення контролю за впровадженням нових систем протиаварійної автоматики та захисту, а також засобів зв'язку і диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

здійснення нагляду за експлуатацією систем протиаварійної автоматики та захисту.

Усі оперативні команди і розпорядження державного підприємства, що здійснює диспетчерське (оперативно-технологічне) управління відповідно до законодавства України, підлягають беззаперечному виконанню всіма суб'єктами господарської діяльності, об'єкти електроенергетики яких підключені до об'єднаної енергетичної системи України. Втручання в диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України з боку державних органів, політичних партій і рухів та інших громадських організацій не допускається, крім випадків, передбачених законодавством України.

Суб'єкти господарської діяльності, об'єкти електроенергетики яких підключені до об'єднаної енергетичної системи України, зобов'язані подавати державному підприємству, що здійснює диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, звіти та інформацію, передбачені нормативно-технічними документами.

З метою забезпечення надійного (безперебійного) постачання електричної енергії споживачам державне підприємство, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України, забезпечує:

розроблення стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України та подання їх на затвердження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі;

уніфікацію та гармонізацію стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України у процесі інтеграції об'єднаної енергетичної системи України з енергетичними системами інших держав;

координацію дій із суб'єктами господарювання, що здійснюють диспетчерське (оперативно-технологічне) управління енергетичними системами інших держав, щодо розвитку міждержавних мереж;

управління перетоками електричної енергії та забезпечення рівних умов доступу у процесі міждержавного обміну електричною енергією;

підготовку пропозицій щодо перспективного розвитку об'єднаної енергетичної системи України, переліку допоміжних заходів із забезпечення сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України та подання їх на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

{ Статтю 14 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує розроблення державної програми перспективного розвитку об'єднаної енергетичної системи України та подання її на затвердження Кабінету Міністрів України в установленому законодавством порядку.

{ Статтю 14 доповнено частиною сьомою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Стаття 15. Оптовий ринок електричної енергії України

Купівля всієї електричної енергії, виробленої на електростанціях, потужність чи обсяг відпуску яких перевищують граничні показники (крім випадків, передбачених цим Законом), та весь її оптовий продаж здійснюються на оптовому ринку електричної енергії України. Функціонування інших оптових ринків електричної енергії в Україні забороняється.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Електрична енергія, вироблена на теплоелектроцентралях, що входять до складу енергопостачальників, може бути реалізована ними самостійно для споживання на території здійснення ліцензованої діяльності.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), може бути реалізована на оптовому ринку електричної енергії України, за договорами зі споживачами або за договорами з енергопостачальниками.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Оптовий ринок електричної енергії України зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, всю електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену

лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за "зеленим" тарифом незалежно від величини встановленої потужності чи обсягів її відпуску. Енергопостачальники зобов'язані купувати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії, у випадках, обсягах та за цінами, визначеними цією статтею.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, придбавається енергопостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії за регульованим тарифом на території провадження ліцензійної діяльності, за "зеленим" тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електроенергії такими приватними домогосподарствами. Виробництво електроенергії з енергії сонячного випромінювання приватними домогосподарствами здійснюється без відповідної ліцензії. Порядок продажу та обліку такої електроенергії, а також розрахунків за неї затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Для підтвердження походження електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, суб'єкту господарської діяльності - виробнику електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на його запит орган, уповноважений Кабінетом Міністрів України, видає гарантію походження електричної енергії. Порядок (771-2013-п) видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарської діяльності, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{ Частина статті 15 в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Оптовий ринок електричної енергії України створюється на підставі договору.

Сторонами договору є суб'єкти господарської діяльності, пов'язаної з:

диспетчерським (оперативно-технологічним) управлінням об'єднаною енергетичною системою України;

виробництвом електричної енергії на електростанціях;

передачею електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами;

постачанням електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами;

оптовим постачанням електричної енергії. (Частина статті 15 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

У договорі визначаються мета та умови діяльності, права, обов'язки та відповідальність сторін. Цей договір погоджується з

центральною владою, що реалізують державну політику в електроенергетичному комплексі, національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, Антимонопольним комітетом України.

Правила оптового ринку електричної енергії України є невід'ємною частиною договору і визначають механізм функціонування оптового ринку електричної енергії України, порядок розподілу навантажень між генеруючими джерелами, правила формування ринкової ціни на електричну енергію.

Оптовий ринок електричної енергії України функціонує з дотриманням таких вимог:

всі суб'єкти господарської діяльності з виробництва та постачання електричної енергії мають рівноправний доступ до оптового ринку електричної енергії України та послуг електричних мереж після отримання відповідної ліцензії на право здійснення цих видів діяльності;

електрична енергія продається та купується за Правилами оптового ринку електричної енергії України;

ціни на електричну енергію генеруючих компаній та оптові ціни визначаються за Правилами оптового ринку електричної енергії України;

всі учасники оптового ринку електричної енергії укладають договори купівлі-продажу електричної енергії з суб'єктом господарської діяльності, який здійснює оптове постачання електричної енергії відповідно до договору, на підставі якого створюється оптовий ринок електричної енергії; (Частина статті 15 доповнено абзацом згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

у кожному розрахунковому періоді (місяці) забезпечується оплата вартості електричної енергії та послуг, закуплених у цьому періоді оптовим постачальником електричної енергії, у рівному відсотку кожній енергогенеруючій компанії (за винятком суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - мікро-, міні- та малим гідроелектростанціям) та підприємству, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами. Ця оплата забезпечується з урахуванням остаточних платежів відповідно до договору, на підставі якого створено оптовий ринок електричної енергії. { Частина статті 15 доповнено абзацом згідно із Законом N 2352-IV (2352-15) від 18.01.2005; із змінами, внесеними згідно із Законами N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009, N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Стаття 15-1. Порядок проведення розрахунків на оптовому ринку електричної енергії

Для проведення розрахунків за закуплену на оптовому ринку електричної енергії України та спожиту електричну енергію енергопостачальники, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, їх відокремлені підрозділи та оптовий постачальник електричної енергії відкривають в установах уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання. Для проведення розрахунків з погашення заборгованості за спожиту електричну енергію з використанням механізмів погашення заборгованості, визначених Законом України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного

комплексу" (2711-15), енергопостачальники, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, і оптовий постачальник електричної енергії відкривають в установі уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання для погашення заборгованості. Перелік поточних рахунків із спеціальним режимом використання в уповноваженому банку для зарахування коштів за електричну енергію затверджується та доводиться до відома споживачів національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. (Частина перша статті 15-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2711-IV (2711-15) від 23.06.2005)

Споживачі, які купують електричну енергію у енергопостачальників, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, вносять плату за поставлену їм електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника в уповноваженому банку. У разі перерахування споживачами коштів за електричну енергію на інші рахунки отримувачі повинні повернути ці кошти за заявою споживача або за власною ініціативою в триденний термін з моменту їх отримання. У разі неповернення споживачу у цей термін коштів, сплачених на інші, не на поточні рахунки із спеціальним режимом використання, ці суми підлягають вилученню до Державного бюджету України як санкція за вчинене правопорушення і не зараховуються як оплата електричної енергії. Зарахування коштів до Державного бюджету України не звільняє їх отримувача від повернення цих коштів споживачу електричної енергії.

Кошти з поточних рахунків із спеціальним режимом використання енергопостачальників, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, перераховуються згідно з алгоритмом оптового ринку електричної енергії виключно на:

поточний рахунок із спеціальним режимом використання оптового постачальника електричної енергії;

поточний рахунок підприємства, яке здійснює передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами;

поточний рахунок енергопостачальника;

поточний рахунок із спеціальним режимом використання для погашення заборгованості оптового постачальника електричної енергії. (Частину третю статті 15-1 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом N 2711-IV (2711-15) від 23.06.2005)

Кошти за електричну енергію, закуплену на оптовому ринку електричної енергії, всіма енергопостачальниками перераховуються виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оптового постачальника електричної енергії.

З поточного рахунку із спеціальним режимом використання оптового постачальника електричної енергії зазначені кошти спрямовуються виключно:

енергогенеруючим компаніям та іншим суб'єктам господарської діяльності, які провадять продаж електричної енергії оптовому постачальнику електричної енергії;

підприємству, яке здійснює диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України, передачу електричної енергії магістральними електричними мережами, а також на допоміжні заходи із забезпечення сталого функціонування об'єднаної енергетичної системи України; { Абзац третій частини п'ятої статті 15-1 в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 -

зміна вводить в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

на поточний рахунок оптового постачальника електричної енергії;

іншим особам, які мають право на отримання коштів з інвестиційної складової оптового тарифу на електричну енергію, затвердженої національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, в тому числі на спільне фінансування розвитку нетрадиційних джерел електричної енергії.

Кошти, які надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для погашення заборгованості енергопостачальників, що здійснюють господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, і оптового постачальника електричної енергії для проведення розрахунків з погашення заборгованості за спожиту електричну енергію з використанням механізмів погашення заборгованості, визначених Законом України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу" (2711-15), перераховуються згідно з окремими алгоритмами оптового ринку електричної енергії, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

(Статтю 15-1 доповнено частиною згідно із Законом N 2711-IV (2711-15) від 23.06.2005)

Умови про оплату електричної енергії коштами та про відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання оптового постачальника електричної енергії (енергопостачальника, що здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території) є обов'язковими умовами договору купівлі-продажу електричної енергії між оптовим постачальником електричної енергії та енергопостачальником (договору на постачання електричної енергії між енергопостачальником, що здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, та споживачем).

Оптовий постачальник електричної енергії зобов'язаний забезпечити щоденне інформування учасників оптового ринку електричної енергії і органів виконавчої влади про стан проведення розрахунків на оптовому ринку електричної енергії.

На поточні рахунки із спеціальним режимом використання не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями учасників оптового ринку електричної енергії.

Операції на поточних рахунках із спеціальним режимом використання не підлягають призупиненню.

{ Закон доповнено статтею 15-1 згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000 }

Стаття 16. Антимонопольні обмеження

Суб'єктам господарської діяльності, відносно яких регулюються цим Законом, згідно із Законом України "Про захист економічної конкуренції" (2210-14) забороняється провадити монопольну діяльність у будь-якій формі, крім випадків, передбачених законодавством України.

(Частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно з Законом N 1294-IV (1294-15) від 20.11.2003)

Суб'єкти господарської діяльності, які здійснюють виробництво, передачу або постачання електричної енергії і визнані в установленому порядку такими, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку електричної енергії, не можуть припиняти свою діяльність або зменшувати її обсяг з метою створення дефіциту електричної енергії, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством України.

(Частина друга статті 16 із змінами, внесеними згідно з Законом N 1294-IV (1294-15) від 20.11.2003)

Стаття 17. Загальні принципи встановлення тарифів на енергію

Формування оптових тарифів на електричну енергію здійснюється на оптовому ринку електричної енергії України згідно з договором. { Частина перша статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1812-III (1812-14) від 08.06.2000, N 2509-IV (2509-15) від 05.04.2005, N 232-V (232-16) від 05.10.2006, N 309-VI (309-17) від 03.06.2008; в редакції Закону N 1565-VI (1565-17) від 17.11.2009 }

{ Щодо зупинення дії частини першої статті 17 див. Закони N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005, N 489-V (489-16) від 19.12.2006, N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008 }

Оптові тарифи можуть передбачати видатки на спільне фінансування розвитку нетрадиційних джерел електричної енергії. { Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 1565-VI (1565-17) від 17.11.2009 }

Тариф на електроенергію для населення, яке постійно проживає у 30-кілометровій зоні атомних електростанцій, встановлюється у розмірі 70 відсотків діючого тарифу для відповідної групи населення. { Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 1565-VI (1565-17) від 17.11.2009 }

Роздрібна ціна на електричну енергію формується енергопостачальниками згідно з умовами і правилами здійснення господарської діяльності з постачання електричної енергії з урахуванням вимог цього Закону.

{ Частина статті 17 в редакції Закону N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009 }

Тарифи на передачу і постачання електричної енергії місцевими (локальними) електромережами регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Збитки енергопостачальників від надання пільг з оплати за спожиту електричну енергію окремим категоріям побутових споживачів відшкодовуються за рахунок джерел, визначених законодавчими актами, які передбачають відповідні пільги.

Регулювання тарифів на електричну енергію, вироблену на атомних електростанціях, здійснюється з урахуванням обсягів соціально-економічної компенсації ризику для населення, яке проживає в зоні спостереження. { Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 232-V (232-16) від 05.10.2006 }

{ Частиною шостою статті 17 виключено на підставі Закону N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009 }

Формування цін на електричну енергію, вироблену на теплоелектроцентралях та інших установках з комбінованим виробництвом електричної і теплової енергії, здійснюється з урахуванням тарифів на теплову енергію. Регулювання тарифів на електричну енергію, вироблену на вітрових електростанціях,

здійснює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. (Частина статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1812-III (1812-14) від 08.06.2000, N 2633-IV (2633-15) від 02.06.2005)

Регулювання тарифів на теплову енергію, вироблену на теплоелектроцентралях, інших установках з комбінованим виробництвом електричної і теплової енергії, здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

(Частина статті 17 в редакції Закону N 2633-IV (2633-15) від 02.06.2005)

Підприємства, які постачають електричну енергію мережами, які не є їх власністю, повинні купувати електричну енергію на оптовому ринку електричної енергії України та вносити плату за користування місцевими (локальними) електричними мережами. Постачання електричної енергії споживачам зазначеними підприємствами здійснюється за тарифами, які обумовлюються в договорах на постачання електричної енергії.

Примітка. Зона спостереження - вживається у значенні, визначеному Законом України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР). { Статтю 17 доповнено приміткою згідно із Законом N 232-V (232-16) від 05.10.2006 }

Стаття 17-1. Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії

"Зелений" тариф встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах) з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за умови виконання вимог щодо місцевої складової, передбачених цим Законом.

"Зелений" тариф встановлюється для кожного суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, за кожним видом альтернативної енергії та для кожного об'єкта електроенергетики (або для кожної черги будівництва електростанції (пускового комплексу).

"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлюється єдиним.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії вітру, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії вітру.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біомаси, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з біомаси. У цьому Законі біомасою є невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження у вигляді відходів лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства та технологічно пов'язаних з ними галузей промисловості, що зазнає біологічного розкладу, а також складова промислових або побутових відходів, що здатна до біологічного розкладу.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біогазу, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з біогазу. У цьому Законі біогазом є газ, що утворюється з біомаси.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання.

"Зелений" тариф для приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання для приватних домогосподарств.
{ Абзац статті 17-1 набирає чинності з 1 січня 2014 року - див. пункт 1 розділу II Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які експлуатують мікро-, міні- або малі гідроелектростанції, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, визначеного із застосуванням тарифного коефіцієнта, що застосовується для пікового періоду часу (для тризонної тарифної класифікації), помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої відповідно мікро, міні- або малими гідроелектростанціями.

Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на рівні:

Категорії об'єктів електроенергетики, для яких застосовується "зелений" тариф	Коефіцієнт "зеленого" тарифу для введених в експлуатацію			
	по 31.03.2013 включно	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 31.12.2019	з 01.01.2020
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких не перевищує 600 КВт	1,20	-	-	
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких більша за 600 КВт, але не перевищує 2000 КВт	1,40	-	-	

для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, величина встановленої потужності яких перевищує 2000 кВт	2,10	-	-	
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиночною встановленою потужністю не більше 600 кВт	-	1,20	1,08	0
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиночною встановленою потужністю від 600 кВт, але не більше 2000 кВт	-	1,40	1,26	1
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиночною встановленою потужністю від 2000 кВт та більше	-	2,10	1,89	1
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з біомаси	2,30	2,30	2,07	1
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з біогазу	-	2,30	2,07	1
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання наземними об'єктами електроенергетики	4,80	3,50	3,15	2
-----	-----	-----	-----	-----
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд, величина встановленої потужності яких перевищує 100 кВт	4,60	3,60	3,24	2
-----	-----	-----	-----	-----

для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд, величина встановленої потужності яких не перевищує 100 кВт	4,40	3,70	3,33	2
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах приватних домогосподарств (будинків, будівель та споруд), величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт	-	3,70	3,33	2
для електроенергії, виробленої мікрогідроелектро- станціями	1,20	2,00	1,80	1
для електроенергії, виробленої мінігідроелектро- станціями	1,20	1,60	1,44	1
для електроенергії, виробленої малими гідроелектростанціями	1,20	1,20	1,08	0

У разі якщо на об'єкті електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відповідно до цієї статті мають застосовуватися різні коефіцієнти "зеленого" тарифу, на такому об'єкті має бути встановлений окремий комерційний облік за кожною чергою (пусковим комплексом) та/або установкою, для яких застосовується окремий коефіцієнт "зеленого" тарифу.

Для суб'єктів господарювання та приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, "зелений" тариф встановлюється до 1 січня 2030 року.

Фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу для суб'єктів господарювання встановлюється шляхом перерахування у євро

"зеленого" тарифу, розрахованого за правилами цього Закону, станом на 1 січня 2009 року за офіційним валютним курсом Національного банку України на зазначену дату.

"Зелений" тариф не може бути менший за фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу, який на кожну дату встановлення роздрібних тарифів для споживачів перераховується у національну валюту за офіційним валютним курсом Національного банку України на таку дату.

"Зелений" тариф для електроенергії, виробленої з альтернативних джерел енергії на об'єктах електроенергетики, будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року, встановлюється за умови дотримання розміру місцевої складової, визначеного цим Законом. Вимога щодо дотримання розміру місцевої складової не поширюється на генеруючі установки приватних домогосподарств, а також на мікро-, міні- та малі гідроелектростанції.

Держава гарантує, що для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії на введених в експлуатацію об'єктах електроенергетики, буде застосовуватися порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, встановлений відповідно до положень цієї статті на дату введення в експлуатацію об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії. У разі внесення змін до законодавства, що регулює порядок стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, суб'єкти господарювання можуть обрати новий порядок стимулювання.

Держава гарантує закріплення на законодавчому рівні на весь строк застосування "зеленого" тарифу вимог щодо закупівлі всієї електроенергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), і не проданої за договорами безпосередньо споживачам або енергопостачальним компаніям, за встановленим "зеленим" тарифом, а також щодо розрахунків за таку електроенергію у повному обсязі, у встановлені строки та грошовими коштами у порядку, встановленому законом.

Роздрібна ціна на електричну енергію, що використовується суб'єктами господарської діяльності, які реалізують інноваційні проекти, зареєстровані у встановленому законом порядку, що передбачають впровадження та виробництво обладнання, а також матеріалів, сировини і комплектуючих для виробництва обладнання, яке виробляє енергію з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на строк виконання відповідного інноваційного проекту на рівні роздрібного тарифу для споживачів відповідного класу напруги, встановленого станом на 1 січня року, в якому здійснено реєстрацію інноваційного проекту.

{ Стаття 17-1 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009, N 2799-VI (2799-17) від 17.12.2010, N 3486-VI (3486-17) від 03.06.2011, N 3549-VI (3549-17) від 17.06.2011, N 4065-VI (4065-17) від 18.11.2011; в редакції Закону N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Стаття 17-2. Плата за приєднання електроустановок до електричних мереж

Вартість послуг з приєднання розраховується електропередавальною організацією у порядку, передбаченому методикою розрахунку плати за приєднання електроустановок до

електричних мереж, і обґрунтовується витратами, необхідними для будівництва та/або реконструкції електромереж від місця приєднання електроустановки замовника до місця забезпечення потужності.

Ставка плати за стандартне приєднання електроустановок щорічно розраховується електропередавальною організацією з урахуванням ступеня напруги в місці приєднання, категорії надійності електропостачання, одно- чи трифазного приєднання, окремо для сільської та міської місцевості відповідно до методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж та затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Електропередавальна організація зобов'язана розмішувати на своєму веб-сайті в мережі Інтернет діючі ставки плати за стандартне приєднання.

Вартість послуг з приєднання електроустановок замовників, що не є стандартним приєднанням відповідно до статті 1 цього Закону, визначається проектно-кошторисною документацією відповідно до замовленої (заявленої) на приєднання потужності пропорційно до передбаченої проектом величини потужності, яку можливо додатково приєднати, відповідно до методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж з урахуванням витрат на розвиток мереж для створення резерву потужності у місці забезпечення потужності.

Розроблення проектно-кошторисної документації забезпечується замовником, крім випадків, передбачених частиною сьомою цієї статті, а її вартість є складовою частиною вартості послуг з приєднання.

Приєднання електроустановок замовника, яке не є стандартним приєднанням, фінансується в розмірі розрахованої плати за приєднання за рахунок коштів, отриманих як плата за приєднання замовника. У разі недостатності таких коштів для виконання в повному обсязі робіт згідно з проектно-кошторисною документацією ці роботи фінансуються за рахунок плати за приєднання інших замовників, які приєднуються до того самого місця забезпечення потужності, або складової тарифу на передачу електричної енергії, або за зверненням замовника за рахунок поворотної фінансової допомоги, яка може надаватися електропередавальній організації. Додатково необхідні кошти для виконання в повному обсязі робіт згідно з проектно-кошторисною документацією передбачаються у складовій тарифу на передачу електричної енергії в установленому законодавством порядку строком до п'яти років. Джерелом повернення коштів, залучених від замовника як поворотна фінансова допомога, є плата за приєднання інших замовників, що приєднуються до того самого місця забезпечення потужності, та складова тарифу на передачу електричної енергії. Кошти, залучені від замовника як поворотна фінансова допомога, повертаються у строк до п'яти років відповідно до порядку фінансування послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж. Частка витрат для створення за рахунок тарифу на передачу електричної енергії резерву потужності у місці забезпечення потужності, компенсована у складі плати за приєднання замовниками, приєднана потужність електроустановок яких забезпечується від того самого місця забезпечення потужності, враховується під час перегляду відповідної складової тарифу на передачу електричної енергії шляхом виключення з тарифу відповідних сум.

Приєднання об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, фінансується в обсязі 50 відсотків за рахунок коштів, передбачених у тарифах на передачу електричної енергії, і 50 відсотків - за рахунок поворотної фінансової допомоги, яка надається замовником електропередавальній організації.

Розроблення проектно-кошторисної документації для приєднання об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, забезпечується електропередавальною організацією та фінансується за рахунок коштів, передбачених у тарифах на передачу електричної енергії, та/або за рахунок поворотної фінансової допомоги, яка надається замовником електропередавальної організації.

Строк повернення поворотної фінансової допомоги замовнику встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до порядку фінансування послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж і не може перевищувати 10 років. Джерелом повернення поворотної фінансової допомоги є складова тарифу на передачу електричної енергії.

Вартість послуг з приєднання електроустановок замовника, призначених для забезпечення електропостачання об'єктів будівництва, в яких передбачається розміщення доступного житла або житлового фонду соціального призначення, зменшується для замовника пропорційно площі такого доступного житла або житлового фонду соціального призначення до загальної площі об'єкта будівництва. Частина вартості послуг з приєднання електроустановок замовника, на яку зменшено вартість послуг з приєднання електроустановок замовника до електричних мереж, фінансується за рахунок тарифу на передачу електричної енергії, який встановлюється для електропередавальної організації національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.
{ Закон доповнено статтею 17-2 згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Стаття 17-3. Місцева складова при створенні об'єкта електроенергетики

Для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів) та будівництво яких розпочате після 1 січня 2012 року, "зелений" тариф застосовується за умови дотримання вимог щодо розміру місцевої складової. У разі недотримання вимог щодо розміру місцевої складової тариф на електроенергію для таких об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), встановлюється на рівні оптової ринкової ціни електричної енергії без врахування дотаційних сертифікатів, що фактично склався за попередній розрахунковий період.

Місцевою складовою для цілей цього Закону є частка визначених цим Законом складових об'єкта електроенергетики (елементів місцевої складової) українського походження, використаних при створенні об'єкта електроенергетики.

Розмір місцевої складової для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з енергії вітру, сонячного випромінювання та біомаси, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 липня 2013 року, встановлюється на рівні не менш як 30 відсотків, а для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з енергії вітру, сонячного випромінювання та біомаси, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 липня 2014 року, встановлюється на рівні не менш як 50 відсотків.

Розмір місцевої складової для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з біогазу, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 січня 2014 року, встановлюється на рівні не менш як

30 відсотків, а для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з біогазу, будівництво яких розпочато після 1 січня 2012 року та які введені в експлуатацію після 1 січня 2015 року, встановлюється на рівні не менш як 50 відсотків.

Підтвердженням початку будівництва об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, є виданий уповноваженим органом дозвіл на виконання будівельних робіт або зареєстрована відповідно до законодавства декларація про початок виконання будівельних робіт відповідного об'єкта.

Підтвердженням введення в експлуатацію об'єкта електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, є виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстрована відповідно до законодавства декларація про готовність об'єкта до експлуатації.

Порядок визначення розміру місцевої складової для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів) (з1179-13), затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Відповідність розміру місцевої складової вимогам, встановленим цим Законом, визначається на підставі поданого суб'єктом господарювання розрахунку та підтверджуючих документів національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, з урахуванням таких фіксованих часток:

а) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з енергії вітру:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Лопаті	виробництво	15
Башта	виробництво	15
Гондола	зборка	30
Головна рама	виробництво	5
Головний вал	виробництво	5
Ротор	виробництво (лиття)	5
	зборка	5
Роботи з будівництва	виконання	20
Разом		100;

б) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Полікристалічний кремній	виробництво	32
Зливки монокристалічні, мультикристалічні або псевдо-моно- кристалічні	виробництво	13
Пластини монокристалічні або мультикристалічні	виробництво	7
Фотоелектричні елементи	виробництво	20
Фотоелектричні модулі	зборка	23
Роботи з будівництва	виконання	5
Разом		100;

в) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з біомаси:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Турбіна	виробництво	25
Бойлер	виробництво	35
Роботи з будівництва	виконання	40
Разом		100;

г) для об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з біогазу:

Елементи місцевої складової	Операції, що повинні бути здійснені на території України	Фіксована частка, %
Біореактор для гідролізу	виробництво	35
Когенератор	виробництво	35
Роботи з будівництва	виконання	30
Разом		100.

Українське походження елементів місцевої складової (крім робіт з будівництва) визначається місцем здійснення визначених цим Законом операцій щодо елементів місцевої складової на території України та підтверджується сертифікатом походження, виданим у встановленому порядку Торгово-промисловою палатою України (її регіональними представництвами) або уповноваженим органом іноземної держави (щодо товарів, які імпортуються).

Українське походження робіт з будівництва визнається таким за умови реєстрації на території України місцезнаходження підрядників (генерального підрядника, підрядників), які виконували роботи з будівництва об'єкта електроенергетики, що підтверджується випискою (витягом) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

{ Закон доповнено статтею 17-2 згідно із Законом N 5485-VI (5485-17) від 20.11.2012 }

Стаття 18. Проектування та будівництво об'єктів електроенергетики

{ Назва статті 18 в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Проектування та будівництво (нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, технічне переоснащення) об'єктів електроенергетики здійснюються відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності. Оснащення об'єктів електроенергетики ліцензіатами, ціни (тарифи) на відповідні послуги (товари) яких встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, здійснюється на конкурентних засадах.

{ Частина перша статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом N 741-IV (741-15) від 15.05.2003; в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Фінансування капітального будівництва, реконструкції та обслуговування об'єктів, призначених для спільних потреб підприємств електроенергетики та підприємств інших галузей, провадиться за рахунок замовників (власників) та користувачів цих об'єктів.

{ Частину третю статті 18 виключено на підставі Закону N 4220-VI (4220-17) від 22.12.2011 }

Розвиток електричних мереж, які перебувають у власності або користуванні електропередавальних організацій, передбачається інвестиційними програмами, схваленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та фінансується за рахунок коштів, передбачених у тарифах на передачу електричної енергії, оплати вартості послуг з приєднання, поворотної фінансової допомоги замовників, банківських кредитів, коштів, залучених з інших джерел, не заборонених законодавством. Кошти, отримані як оплата вартості послуги з приєднання, як поворотна фінансова допомога замовників обліковуються окремо та використовуються електропередавальною організацією для приєднання електроустановок замовників. Розвиток електричних мереж електропередавальної організації має узгоджуватися з планами забудови відповідної території.

{ До статті 18 включено частину третю згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

У разі спорудження або реконструкції будівель, доріг, мостів, інших об'єктів архітектури роботи з перенесення повітряних і підземних електричних мереж, теплових мереж та інших об'єктів електроенергетики виконуються власником цих об'єктів

електроенергетики за рахунок замовників будівництва або реконструкції будівель, доріг, мостів, інших об'єктів архітектури відповідно до затвердженої проектно-кошторисної документації.
{ Частина четверта статті 18 в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Приєднання електроустановок замовників до електричних мереж власників, які не є електропередавальними організаціями, здійснюється на умовах і в порядку, що передбачені цим Законом для приєднання до електричних мереж електропередавальних організацій.
{ Статтю 18 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Стаття 19. Охорона об'єктів електроенергетики

Особливо важливі об'єкти електроенергетики, перелік яких визначається центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику в електроенергетичному комплексі, і затверджується Кабінетом Міністрів України, охороняються відомчою воєнізованою охороною із залученням у разі необхідності відповідних структурних підрозділів органів державної влади.
{ Частина перша статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Охорона інших об'єктів електроенергетики здійснюється згідно із законодавством України.

На об'єктах електроенергетики встановлюється особливий режим допуску.

Особовий склад відомчої воєнізованої охорони об'єктів електроенергетики забезпечується вогнепальною зброєю і спеціальними засобами самооборони. Застосування вогнепальної зброї, а також спеціальних засобів самооборони регулюється законодавством України.

Особовий склад відомчої воєнізованої охорони забезпечується форменим одягом за рахунок підприємств електроенергетики.

В охоронних зонах електричних мереж, а також інших особливо важливих об'єктів електроенергетики діють обмеження, передбачені законодавством України щодо використання земель. Розміщення споруд та інших об'єктів в охоронних зонах електричних і теплових мереж без здійснення передбачених нормативними документами технічних заходів безпеки не допускається.

{ Частина шоста статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

Атомні електростанції охороняються відповідно до Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР) та Закону України "Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання" (2064-14).
(Частина сьома статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 747-IV (747-15) від 15.05.2003)

Стаття 19-1. Установлення особливого режиму охорони на території забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд

На території забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд установлюється особливий режим

охорони.

Доступ сторонніх осіб та всіх видів транспорту на цю територію можливий лише в порядку, встановленому власником гідроелектротехнічних споруд або уповноваженим ним органом.

Виконання сторонніми особами робіт на території забороненої зони гідроелектротехнічних споруд здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, а на території контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд - у порядку, встановленому власником гідроелектротехнічних споруд або уповноваженим ним органом.

Територія забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд охороняється відомчою воєнізованою охороною. На території забороненої зони гідроелектротехнічних споруд діє особливий (внутрішньооб'єктний та перепускний) режим.

Особливості режиму території забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд визначаються Кабінетом Міністрів України.

Положення цієї статті не поширюються на малі гідроелектростанції. Суб'єкти малої гідроелектроенергетики самостійно забезпечують необхідні заходи з охорони об'єктів малої гідроелектроенергетики та здійснюють на прилеглій території необхідні заходи безпеки. { Статтю 19-1 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 601-VI (601-17) від 25.09.2008 }
(Закон доповнено статтею 19-1 згідно із Законом N 1330-IV (1330-15) від 25.11.2003)

Стаття 20. Охорона навколишнього природного середовища

Підприємства електроенергетики повинні додержувати вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, нести відповідальність за його порушення і здійснювати технічні та організаційні заходи, спрямовані на зменшення шкідливого впливу об'єктів електроенергетики на навколишнє природне середовище.

У разі порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища рішення про обмеження, тимчасову заборону (зупинення) чи припинення діяльності електричних станцій, магістральних та міждержавних електричних мереж приймається Кабінетом Міністрів України.

Рішення про обмеження, тимчасову заборону (зупинення) чи припинення діяльності інших об'єктів електроенергетики приймають місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування і центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у межах їх компетенції, передбаченої законами України.

{ Частина третя статті 20 в редакції Закону N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Для забезпечення безпеки населення, що мешкає в районі розташування об'єктів електроенергетики, встановлюються санітарно-захисні зони, розміри та порядок використання яких визначаються в нормативно-правових актах і проектах цих об'єктів, затверджених у встановленому порядку.

Усі види господарської діяльності в санітарно-захисних зонах, дозволені режимом їх використання, можуть провадитися тільки за погодженням з власником об'єкта електроенергетики або уповноваженим ним органом.

З метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру через припинення електропостачання споживачам для них встановлюється екологічна броня електропостачання.

(Статтю 20 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

Фінансування екологічної броні електропостачання при несплаті або неповній оплаті за спожиту електроенергію споживачами, що мають таку броню, здійснюється з державного або місцевих бюджетів та відповідних джерел доходів цих споживачів. Кабінет Міністрів України затверджує порядок складання переліку споживачів та їх обладнання, для якого має бути встановлена екологічна броня електропостачання. { Статтю 20 доповнено частиною сьомою згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

{ Щодо зупинення дії частини сьомої статті 20 див. Закони N 489-V (489-16) від 19.12.2006, N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 (v010p710-08) від 22.05.2008 }

Стаття 21. Особливості умов праці в електроенергетиці

Підприємства, установи та організації електроенергетики зобов'язані забезпечувати комплектування робочих місць висококваліфікованими кадрами, постійно підвищувати їх кваліфікацію, гарантувати надійний соціальний захист.

Працівники, які забезпечують виробничі процеси в електроенергетиці, зобов'язані проходити спеціальну підготовку і перевірку знань (атестацію) згідно із законодавством, включаючи нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, інших центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах. { Частина друга статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Перелік таких спеціальностей і посад затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері промислової безпеки та охорони праці, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі.

{ Частина третя статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Допуск до роботи працівників електроенергетики, які не пройшли відповідної підготовки, забороняється.

Витрати на підготовку та перепідготовку кадрів, утримання спеціалізованих навчально-тренувальних та галузево-координаційних центрів відносяться на валові витрати виробництва та обігу.

Перевірка знань (атестація) персоналу провадиться за рахунок коштів власників об'єктів електроенергетики.

Працівникам основних професій, зайнятим на підприємствах електроенергетики, може встановлюватися надбавка до тарифної ставки чи посадового окладу за безперервний стаж роботи в електроенергетиці відповідно до порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з віднесенням витрат на валові витрати виробництва та обігу. Персонал енергетичних установок, який перебуває в зоні впливу радіаційного, теплового і електромагнітного випромінювання, а також інших шкідливих і небезпечних факторів, підлягає спеціальному медичному обстеженню та обов'язковому страхуванню за рахунок коштів підприємств.

Створення робочих місць для працевлаштування інвалідів провадиться підприємствами електроенергетики в розмірі чотирьох відсотків від чисельності працівників, зайнятих у непромисловому виробництві.

Стаття 22. Страйки на підприємствах електроенергетики

Страйки на підприємствах електроенергетики забороняються у випадках, коли вони можуть призвести до порушення сталості об'єднаної енергосистеми України або теплопостачання в осінньо-зимовий період.

Стаття 23. Забезпечення енергопостачання в умовах надзвичайного стану, особливого періоду та у разі надзвичайних ситуацій в об'єднаній енергетичній системі України

{ Назва статті 23 в редакції Закону N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

У разі введення надзвичайного стану відповідно до Закону України "Про надзвичайний стан" (2501-12) підприємства, установи та організації електроенергетики, розташовані у місцевостях, де введено надзвичайний стан, зобов'язані виконувати розпорядження органів, які здійснюють заходи надзвичайного стану на відповідній території щодо енергопостачання споживачів, незалежно від умов укладених договорів.

У разі введення особливого періоду суб'єкти електроенергетики діють згідно із Законом України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" (3543-12), Положенням про мобілізаційну підготовку народного господарства України і нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, що регламентують функціонування електроенергетики в умовах особливого періоду.

{ Частина друга статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

У разі виникнення надзвичайних ситуацій в об'єднаній енергетичній системі України суб'єкти електроенергетики зобов'язані діяти відповідно до стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України та виконувати оперативні команди і розпорядження державного підприємства, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України.

{ Статтю 23 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 5066-VI (5066-17) від 05.07.2012 }

Стаття 24. Права, обов'язки та відповідальність енергопостачальників і електропередавальних організацій

{ Назва статті 24 в редакції Закону N 982-IV (982-15) від 19.06.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Енергопостачальники погоджують з відповідним споживачем величину екологічної броні електропостачання, яка має бути затверджена центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики. У разі недотримання згоди між споживачем та енергопостачальником щодо величини екологічної броні електропостачання остаточне рішення приймається центральним органом виконавчої влади з державного енергетичного нагляду.

{ Статтю 24 доповнено частиною першою згідно із Законом N 982-IV

(982-15) від 19.06.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }
{ Зміни до частини першої статті 24 див. у Законі N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Енергопостачальники мають право за умови неповної оплати споживачем спожитої електричної енергії обмежити його електроспоживання до рівня екологічної броні електропостачання або за відсутності такої повністю припинити електропостачання споживачу.

(Статтю 24 доповнено частиною другою згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

Порядок обмеження електроспоживання споживачів до рівня екологічної броні електропостачання або повного припинення ім електропостачання (93-2004-п) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

(Статтю 24 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

Енергопостачальники мають право на відшкодування несплаченої споживачем частини вартості електричної енергії, що постачається йому на рівні екологічної броні електропостачання, за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.

(Статтю 24 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

Енергопостачальники зобов'язані забезпечувати належний технічний стан та організацію експлуатації об'єктів електроенергетики відповідно до вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж та енергетичного обладнання, надійне та якісне постачання (транспортування) енергії згідно з умовами ліцензій та договорів.

{ Частина п'ята статті 24 в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади }

Електропередавальна організація, що здійснює передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, не має права відмовити замовнику, який має намір приєднати електроустановки до цих мереж, у наданні послуг з приєднання. Електропередавальна організація, що здійснює передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, не має права самостійно змінювати видані технічні умови на приєднання або скасовувати їх з підстав, які не передбачені договором про приєднання.

{ Статтю 24 доповнено новою частиною згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Енергопостачальник, що здійснює постачання електричної енергії на закріпленій території, не має права відмовити замовнику (споживачу), електроустановки якого розташовані на такий території, в укладенні договору про постачання електричної енергії (договору про користування електричною енергією) за умови, що нова електроустановка замовника приєднана або потужність для діючої електроустановки споживача збільшена в установленому законодавством порядку.

{ Частина статті 24 в редакції Законів N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000, N 800-VI (800-17) від 25.12.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом N 4220-VI (4220-17) від 22.12.2011; в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Енергопостачальники, які здійснюють діяльність з передачі електричної енергії з використанням власних мереж, зобов'язані забезпечити рівноправний доступ до цих мереж усіх суб'єктів господарської діяльності, що отримали в установленому порядку ліцензію на здійснення відповідного виду діяльності і уклали договір на передачу електричної енергії. Енергопостачальники, які здійснюють діяльність з передачі електричної енергії з використанням власних мереж, не мають право відмовити у доступі до цих мереж суб'єктам господарювання, які виробляють енергію з використанням альтернативних джерел енергії. Енергопостачальники, які здійснюють діяльність з передачі електричної енергії з використанням власних мереж, у своїх інвестиційних програмах повинні передбачати витрати на приєднання об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії.

{ Частина статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1220-VI (1220-17) від 01.04.2009, N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Електропередавальна організація оприлюднює та щопівроку оновлює на своєму веб-сайті в мережі Інтернет інформацію за всіма трансформаторними підстанціями на території здійснення ліцензованої діяльності щодо їх номінальної потужності, приєднаної потужності, потужності, що приєднується за договорами про приєднання, резерву потужності з урахуванням укладених договорів про приєднання. Правилами приєднання електроустановок до електричних мереж можуть встановлюватися додаткові вимоги до інформації, яка підлягає оприлюдненню. Така інформація є відкритою та надається безоплатно.

{ Статтю 24 доповнено новою частиною згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Енергопостачальник зобов'язаний у встановленому законом порядку забезпечити доступ інспекторів з державного енергетичного нагляду до енергетичних установок для здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) за дотриманням вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж та енергетичного обладнання.

{ Статтю 24 доповнено новою частиною згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

Енергопостачальники, що здійснюють постачання електричної енергії на закріпленій території, несуть відповідальність за порушення умов та правил здійснення ліцензованої діяльності з урахуванням неналежного проведення розрахунків з оптовим постачальником електричної енергії, а також із суб'єктом господарської діяльності, що здійснює передачу належної енергопостачальнику електричної енергії, у разі, коли електрична енергія поставляється мережами, які не є його власністю.

(Частина статті 24 в редакції Закону N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

Енергопостачальники, до складу яких входять теплоелектроцентралі, здійснюють постачання енергії в першу чергу на території здійснення ліцензованої діяльності.

Енергопостачальники несуть відповідальність перед споживачами

електричної енергії у розмірі двократної вартості недовідпущеної електричної енергії у разі переривання електропостачання з вини енергопостачальника (згідно з умовами договору на постачання електричної енергії).

{ Частина статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005, N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

У разі відпуску електричної енергії, параметри якості якої внаслідок дій або бездіяльності енергопостачальника виходять за межі показників, визначених у договорі на постачання електричної енергії, енергопостачальник несе відповідальність у вигляді штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків вартості такої електроенергії.

{ Частина статті 24 в редакції Закону N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

Енергопостачальник не несе відповідальності перед споживачем електричної енергії у разі переривання постачання електричної енергії, якщо на момент настання цієї події схема живлення споживача електроенергії з вини споживача не відповідала вимогам нормативно-технічних документів.

{ Статтю 24 доповнено новою частиною згідно із Законом N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

Енергопостачальник не несе відповідальності за майнову шкоду, заподіяну споживачу або третім особам внаслідок припинення або обмеження електропостачання, здійсненого у встановленому порядку.

(Статтю 24 доповнено частиною згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

У разі порушення енергопостачальником, який здійснює постачання електричної енергії на закріпленій території, умов і правил здійснення ліцензованої діяльності з постачання електричної енергії та інших обов'язків, передбачених цим Законом, враховуючи зобов'язання щодо забезпечення захисту прав споживачів електричної енергії та проведення розрахунків за закуплену енергопостачальником електричну енергію, а також із суб'єктом господарської діяльності, який здійснює передачу належної енергопостачальнику електричної енергії, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, застосовує до такого енергопостачальника такі санкції:

застереження;

штраф;

призначення тимчасового керуючого (адміністрації);

зупинення дії ліцензії на здійснення господарської діяльності з постачання електричної енергії на відповідній території;

анулювання ліцензії на здійснення господарської діяльності з постачання електричної енергії на відповідній території.

(Статтю 24 доповнено частиною згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

Стаття 24-1. Відповідальність суб'єктів електроенергетики за збитки, завдані при виробництві, передачі та постачанні електричної енергії

Відповідальність за збитки, завдані внаслідок переривання процесу виробництва, передачі та постачання електричної енергії та/або внаслідок виробництва, передачі та постачання електричної енергії, параметри якості якої виходять за межі показників, визначених державними стандартами України, несе суб'єкт

електроенергетики, в мережах якого сталися події, що призвели до таких збитків.

Величина збитків, передбачених частиною першою цієї статті, визначається за методикою, затвердженою національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Умови відшкодування збитків, завданих унаслідок переривання процесу виробництва, передачі та постачання електроенергії та/або внаслідок виробництва, передачі та постачання електроенергії, параметри якості якої виходять за межі показників, визначених державними стандартами України, зазначаються у відповідних договорах між суб'єктами електроенергетики, що здійснюють виробництво, передачу та постачання електроенергії.
{ Закон доповнено статтею 24-1 згідно із Законом N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

Стаття 25. Права споживачів електричної енергії

Споживачі електричної енергії мають право на:

приєднання та підключення до електричної мережі, за умови виконання правил приєднання електроустановок до електричних мереж; { Абзац другий частини першої статті 25 в редакції Закону N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

вибір постачальника електричної енергії;

отримання інформації щодо якості електричної енергії, цін, порядку оплати, умов та режимів її споживання;

отримання електричної енергії, якісні характеристики якої визначені державними стандартами;

відшкодування збитків, заподіяних внаслідок порушення його прав, згідно з законодавством.

{ Абзац сьомий частини першої статті 25 виключено на підставі Закону N 4220-VI (4220-17) від 22.12.2011 }

Захист прав споживачів електричної енергії, а також механізм реалізації захисту цих прав регулюються цим Законом, законами України "Про захист прав споживачів" (1023-12), "Про захист економічної конкуренції" (2210-14), "Про енергозбереження" (74/94-ВР), іншими нормативно-правовими актами.
(Частина друга статті 25 із змінами, внесеними згідно з Законом N 1294-IV (1294-15) від 20.11.2003)

Стаття 26. Обов'язки та відповідальність споживачів енергії

Споживання енергії можливе лише на підставі договору з енергопостачальником.

Споживач енергії зобов'язаний додержуватися вимог нормативно-технічних документів та договору про постачання енергії.

Безпечну експлуатацію енергетичних установок споживача та їх належний технічний стан забезпечує сам споживач.

Споживач енергії несе відповідальність за порушення умов договору з енергопостачальником та правил користування електричною і тепловою енергією та виконання приписів державних інспекцій з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та

теплової енергії згідно із законодавством України. Правила користування електричною і тепловою енергією (1357-99-п, 1198-2007-п) для населення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Споживач енергії несе відповідальність за шкоду, заподіяну енергопостачальнику внаслідок невідповідності технічного стану електроустановок споживача та/або схеми живлення споживача вимогам нормативно-технічних документів, згідно з умовами договору.

{ Статтю 26 доповнено новою частиною згідно із Законом N 3134-VI (3134-17) від 15.03.2011 }

Споживачі (крім населення, професійно-технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації державної і комунальної форм власності) у випадку споживання електричної енергії понад договірну величину за розрахунковий період сплачують енергопостачальникам двократну вартість різниці фактично спожитої і договірної величини.

(Частина статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1158-IV (1158-15) від 11.09.2003, N 2229-IV (2229-15) від 14.12.2004, N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005)

У випадку перевищення договірної величини потужності споживачі (крім населення, професійно-технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації державної і комунальної форм власності) сплачують енергопостачальникам двократну вартість різниці між найбільшою величиною потужності, що зафіксована протягом розрахункового періоду, та договірною величиною потужності.

(Частина статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1158-IV (1158-15) від 11.09.2003, N 2229-IV (2229-15) від 14.12.2004, N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005)

Споживач, якому електрична енергія постачається енергопостачальником, що здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, зобов'язаний оплачувати її вартість виключно коштами шляхом їх перерахування на поточний рахунок із спеціальним режимом використання енергопостачальника. У разі проведення споживачем розрахунків в інших формах та/або сплати коштів на інші рахунки такі кошти не враховуються як оплата спожитої електричної енергії. *(Статтю 26 доповнено частиною згідно із Законом N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)*

За умови неповної оплати за спожиту електричну енергію споживач зобов'язаний обмежити власне електроспоживання до рівня екологічної броні або повністю його припинити в разі відсутності такої.

(Статтю 26 доповнено частиною згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003)

Споживач забезпечує в установленому законом порядку безперешкодний доступ відповідальних представників енергопостачальника, підприємства, яке здійснює передачу енергії, до власних енергетичних установок для здійснення контролю за рівнем споживання енергії, відключення та обмеження споживання відповідно до встановленого порядку, а також уповноважених осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики для здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) за дотриманням вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання і мереж суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії в порядку, визначеному Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (877-16). У разі перешкоджання

доступу зазначених представників та уповноважених осіб до енергетичних установок споживача посадові особи такого споживача несуть відповідальність відповідно до закону.

{ Статтю 26 доповнено частиною згідно із Законом N 982-IV (982-15) від 19.06.2003; в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

Споживач (власник мереж, які використовуються для передачі електричної енергії іншим суб'єктам господарювання, населенню) зобов'язаний укласти з електропередавальною організацією, яка здійснює ліцензовану діяльність на закріпленій території, договір про спільне використання технологічних електричних мереж.

{ Статтю 26 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом N 5021-VI (5021-17) від 22.06.2012 }

Стаття 27. Відповідальність за порушення законодавства про електроенергетику

Правопорушення в електроенергетиці тягне за собою встановлену законодавством України цивільну, адміністративну і кримінальну відповідальність.

Правопорушеннями в електроенергетиці є:

порушення вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання і мереж суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії, виготовлення, монтажу, налагодження та випробування енергоустановок і мереж, виконання проектних робіт на енергоустановках і мережах; { Частину другу статті 27 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

крадіжка електричної і теплової енергії, самовільне підключення до об'єктів електроенергетики і споживання енергії без приладів обліку; (Абзац частини другої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2598-IV (2598-15) від 31.05.2005, N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005)

пошкодження приладів обліку;

розкомплектування та пошкодження об'єктів електроенергетики, розкрадання майна цих об'єктів;

створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду та у виконанні робіт, пов'язаних з обслуговуванням об'єктів електроенергетики; (Абзац частини другої статті 27 в редакції Закону N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005)

порушення правил охорони електричних мереж;

порушення правил користування енергією;

насильніцькі дії, які перешкоджають оперативному персоналу та посадовим особам об'єктів електроенергетики виконувати свої службові обов'язки;

незабезпечення енергією споживачів, що не допускають порушень своїх обов'язків перед енергопостачальниками. (Абзац частини другої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2706-IV

(2706-15) від 23.06.2005)

Суб'єкти господарської діяльності несуть відповідальність за правопорушення в електроенергетиці:

за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої в ліцензіях на виробництво, передачу або постачання електричної енергії та в нормативно-правових актах, що регулюють питання функціонування об'єднаної енергетичної системи України і споживання енергії, - штраф у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за ухилення від виконання або несвоєчасне виконання рішень чи приписів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики та порушення умов ліцензій - штраф у розмірі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. { Абзац третій частини третьої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики на підставі акта перевірки, оформленого в установленому порядку, за наявності порушень, передбачених цією статтею, видають у межах своєї компетенції суб'єктам господарської діяльності постанови або розпорядження про накладення штрафів за встановленою формою.

{ Частина четверта статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду в системі центральних органів виконавчої влади }

Оскарження дій щодо накладення штрафів провадиться у судовому порядку.

Суми стягнених штрафів зараховуються до Державного бюджету України.

Санкції, передбачені частиною восьмою статті 24, частинами третьою, четвертою і п'ятою статті 26 та частиною третьою цієї статті, застосовуються в порядку (1312-99-п), встановленому Кабінетом Міністрів України.

(Частина сьома статті 27 в редакції Закону N 1821-III (1821-14) від 22.06.2000)

Громадяни, працівники та посадові особи несуть адміністративну відповідальність в установленому законом порядку за порушення вимог нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання і мереж суб'єктів електроенергетики та споживачів енергії, невиконання (ухилення від виконання) чи несвоєчасне виконання приписів посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики щодо усунення порушень нормативно-правових актів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання суб'єктів електроенергетики, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання та споживачів

електричної енергії.

{ Частина восьма статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2706-IV (2706-15) від 23.06.2005; в редакції Закону N 3830-VI (3830-17) від 06.10.2011 - зміна вводиться в дію з дня набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики в системі центральних органів виконавчої влади; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Законами України може бути встановлена відповідальність і за інші види правопорушень в електроенергетиці.

{ Частина дев'ята статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Використання об'єктів електроенергетики з метою, що суперечить інтересам безпеки людини і держави, порушує громадський порядок, забороняється. У разі порушення цих умов підприємства, установи та організації електроенергетики мають право в установленому порядку зупинити користування послугами об'єктів електроенергетики.

Методика розрахунку розміру шкоди, завданої енергопостачальнику внаслідок викрадення електроенергії (122-2006-п), встановлюється Кабінетом Міністрів України.
(Статтю 27 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом N 2598-IV (2598-15) від 31.05.2005)

Р о з д і л V

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 28. Міжнародне співробітництво

Суб'єкти електроенергетики беруть участь у міжнародному науково-технічному, зовнішньоекономічному та інших формах міжнародного співробітництва відповідно до державних програм, міжнародних договорів згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших актів законодавства.

{ Стаття 28 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 }

Стаття 29. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, учасником якого є Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про електроенергетику, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 30. Особливості експорту електроенергії

Для здійснення експорту електричної енергії енергопостачальники закуповують необхідний її обсяг на оптовому ринку електричної енергії України за оптовою ринковою ціною.

Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України для експорту електричної енергії надається на умовах аукціону. Аукціон щодо доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України на строк не більше одного року проводиться суб'єктом електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України. Участь в аукціоні беруть суб'єкти електроенергетики, які мають ліцензію на здійснення діяльності з постачання електричної енергії, є членами оптового ринку електричної енергії України та не мають простроченої заборгованості за електричну енергію, закуплену на оптовому ринку електричної енергії України. Аукціон

проводиться не рідше одного разу на місяць за умови наявності вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України.

Переможцем аукціону визначається суб'єкт електроенергетики, який запропонував найвищу ціну. У разі якщо переможець аукціону протягом двох календарних місяців поспіль використовує отриману в результаті аукціону пропускну спроможність міждержавних електричних мереж України менше, ніж на сімдесят відсотків в середньому за місяць, така пропускна спроможність міждержавних електричних мереж України знову виставляється на аукціон.

Порядок проведення аукціону затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та визначає:

фінансові гарантії оплати доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України;

величину пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України за окремими лотами;

початкову ціну доступу до міждержавних електричних мереж України;

умови відмови в наданні доступу до міждержавних електричних мереж України;

умови дострокового припинення доступу до міждержавних електричних мереж України в разі невиконання енергопостачальником умов договору про доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України або вимог законодавства;

інші умови.

Кошти, отримані в результаті проведення аукціону щодо доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України, розподіляються в порядку, затвердженому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Напрями використання зазначених коштів:

погашення реструктуризованої заборгованості оптового постачальника електричної енергії енергогенеруючим компаніям та суб'єкту електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України, пропорційно до рівня такої заборгованості;

фінансування інвестиційної програми суб'єкта електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України.

При реалізації проектів будівництва (нового будівництва, розширення, реконструкції) магістральних, міждержавних електричних мереж України, включаючи об'єкти мережевої інфраструктури, що дають змогу збільшити пропускну спроможність міждержавних електричних мереж України, кошти, отримані в результаті проведення аукціону щодо доступу до додатково створеної пропускної спроможності, використовуються на забезпечення окупності відповідних проектів будівництва.

Передача електричної енергії, призначеної для експорту, здійснюється на підставі договору з суб'єктом електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України. Зазначений суб'єкт електроенергетики укладає з переможцем аукціону договір про доступ

до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України, включаючи технічні умови забезпечення експорту електричної енергії. Примірна форма договору про доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Суб'єкт електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України, зобов'язаний щомісяця оприлюднювати інформацію щодо пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України, їх поточного завантаження, а також вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України у порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.
{ Розділ V доповнено статтею 30 згідно із Законом N 1164-VI (1164-17) від 19.03.2009 }

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України до 1 грудня 1997 року:

подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про особливості приватизації державного майна підприємств паливно-енергетичного комплексу;

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України "Про електроенергетику";

привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України:

до 1 січня 1998 року розробити нормативні акти щодо встановлення нижньої граничної межі калорійності вугілля, що поставляється для теплових електростанцій;

до 1 червня 1998 року розробити і внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про засади функціонування оптового ринку електричної енергії України.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ, 16 жовтня 1997 року
N 575/97-ВР

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** — 1997 р., № 46, стор. 1, код акту 4330/1997
- **Урядовий кур'єр** від 20.11.1997
- **Голос України** від 25.11.1997
- **Відомості Верховної Ради України** від 23.01.1998 — 1998 р., № 1, стаття 1